

4-10 жовтня
Короткий огляд ситуації

ХІД БОЙОВИХ ДІЙ

- Один з найбільш масштабних обстрілів енергетичної, критичної інфраструктури, а також цивільної та житлової інфраструктури українських міст відбувся вранці 10 жовтня. З території Росії та Білорусі було [випущено](#) понад 80 ракет та щонайменше 24 дрони-камікадзе, приблизно половину з цих об'єктів було [збито](#) українськими силами ППО. Три крилаті ракети, випущені з Чорного моря, пролетіли також над територією Молдови.
- Російська сторона виправдовує масову ракетну атаку необхідністю покарати українські спецслужби за вибух на Керченському мості. Але українська сторона не брала на себе відповідальність за той вибух, доказів причетності українських спецслужб надано не було, понад те, стиль із терактом схожий на стиль російських спецслужб, до якого вони вдавалися для легітимації нападу на Чечню в рамках 2-ї чеченської кампанії. За деякими версіями, зацікавленим у вибуху на мості є також міністр оборони РФ [С.Шойгу](#). Попри те, що більшість об'єктів інфраструктури можна відносно оперативно полагодити, все ж протягом якогось часу українська енергетична система працюватиме в аварійному режимі, зокрема, буде призупинено [експорт](#) електроенергії до ЄС.
- Ще до вибуху на Керченському мості російська сторона інтенсивно обстрілювала українські міста, зокрема, Запоріжжя, Кривий Ріг, Гуляйполе, Миколаїв, Хмельницький. Так, 6 жовтня ракетні удари по житловим будинкам у [Запоріжжі](#) призвів до загибелі щонайменше 19 людей. 8 жовтня Росія завдала понад 20 ракетних ударів по житлових кварталах [Запоріжжя](#), вбивши щонайменше 13 цивільних людей та поранивши 60, зокрема 6 дітей. Обстріли житлових будинків у Запоріжжі тривають вже кілька тижнів, імовірно, з метою підготовки до наступу на території області, яку РФ приєднала до себе за допомогою організації "референдуму". 5 жовтня під масовий обстріл дронами-камікадзе потрапило найбільше місто в Київській області - [Біла Церква](#). Також під ракетні обстріли регулярно потрапляли інші міста України - Одеса, Харків, Марганець, Оріхів, Нікополь, інші населені пункти, а також прикордонні громади Сумської та Чернігівської областей. Використовуються також [дрони-камікадзе](#), значну частину з яких збиває українська ППО.
- Російські війська продовжують наступ на Бахмутському напрямі в Донецькій області, обстрілюючи Бахмут та інші населені пункти вздовж лінії фронту. Тривають також спроби [наступу](#) в Харківській області, але вони не приносять російській армії успіху.
- Збройні сили України продовжують контрнаступ у [Херсонській](#), Миколаївській, Харківській та [Луганській](#) областях. Тільки на півдні України в ході контрнаступу було [звільнено](#) понад 2400 кв. км території. На жаль, після деокупації також з'являються чергові докази воєнних злочинів, зокрема, біля Лиману знайдено [масове поховання](#) та десятки індивідуальних могил, триває ексгумація та перепоховання загиблих. Національна поліція відкрила вже [35000 справ](#) щодо злочинів, вчинених російськими військовими та їхніми спільниками з числа громадян України. Відомо про те, що росіяни та колаборанти [вивозять](#) свої сім'ї до Криму через побоювання щодо подальшого контрнаступу ЗСУ, також відбувається відтік населення з Криму до РФ чи в треті країни.
- В ніч проти 8 жовтня в окупованому Іловайську [вибухом](#) було пошкоджено великий залізничний вузол, яким ще з 2014 року постачається зброя та техніка з Росії. Вибухнули цистерни з паливом, розпочалася пожежа.
- Міністр оборони України Олексій Резніков опублікував [звернення](#) до російських військових, закликавши їх не виконувати злочинні накази керівництва, щоб не відповідати за скоєні злочини після війни.

ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР

- Гуманітарна ситуація як на окупованих територіях, так і в прифронтовій зоні, залишається катастрофічною - це брак води, газу, електроенергії, ліків. Тривають [пограбування](#) приміщень та [викрадення](#) автомобілів у Херсонській, Запорізькій областях. В Харківській області після деокупації виявилось, що принаймні [150](#) дітей було вивезено до російських таборів з раніше окупованих населених пунктів, і тепер їх повернення під питанням.
- Станом на ранок 3 жовтня щонайменше 1219 дітей постраждали в Україні внаслідок повномасштабної збройної агресії РФ. 421 дітей загинуло та понад 798 отримали поранення.

ЕКОЛОГО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ВИМІР

- 8 жовтня внаслідок обстрілів було повністю [знеструмлено](#) Запорізьку атомну електростанцію, вона працювала близько доби на дизельних генераторах, поки українські електрики не змогли відремонтувати мережу та подати енергію, необхідну для функціонування ЗАЕС.
- Відступаючи з селища Райгородок у Донецькій області, російські війська підірвали дамбу, що призвело до [підтоплення](#) частини селища.

РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ, ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ВИМІР

- Офіційний наратив РФ – загальне внутрішнє згуртування, мобілізація росіян, звинувачення України в агресії та тероризмі. 10 жовтня путін вчергове [звинуватив](#) Україну в організації терористичних актів, невідомих атаках на російські атомні станції, планування теракту на турецькому потоці. Ці звинувачення відбулись на тлі масового 6 годинного ракетного обстрілу України, «тепер ми будемо відповідати по справжньому».
- Україну було звинувачено в терористичному акті на Кримському мосту 8 жовтня, хоча офіційно українська сторона не [взяла](#) за це відповідальності. 9 жовтня під час [зустрічі](#) з головою слідчого комітету байстрикіним показово було проголошено «провину української сторони».
- Офіційні джерела широко [інформують](#) про «обстріли української інфраструктури. Обстріл цивільної інфраструктури в Україні з боку РФ було [позитивно](#) оцінено в офіційних та напівофіційних соціальних мережах РФ. Створюється низка меседжів користі таких заходів для РФ – від зниження української боєздатності, помсти за “донбас, кримський мост та ін, йдеться про потреби демонстрації російської сили. Поширюються наративи справедливості «відплати», «Що об'єднує сьогодні, мабуть, усіх російських патріотів, прихильників СВО і загалом – громадянське суспільство Росії? - Це є відчуття справедливості сьогоднішніх подій », - вказувалося в російських пабліках. Говорилося, що постраждала цивільна інфраструктура – діяльність української ПВО, “самообстріл”. Офіційні російські експерти [вказують](#), що обстріл української критичної та цивільної інфраструктури знизять боєздатність України, а удари по критичній інфраструктурі України [пришвидшать](#) закінчення операції (сенатор Бондарев). Лідер Чечні р. кадиров [зазначив](#), що він повністю задоволений тактикою РФ, обстрілами. Російські пропагандисти [схвально](#) оцінювали обстріли та рішення нового командувача СВО суровкіна.. [Вказувалося](#), що «шок й трепет» такі удари будуть нести, якщо застосовувати їх прицільно та постійно.
- Тривають постійні заклики стосовно потреби «[демонтажу політичного режиму України, якій ставновить загрозу РФ](#)» (Медведев). Заперечується можливість [перемовин](#) між Україною та РФ виходячи із ініціатив Туреччини. Хоча 4 жовтня голова ради федерації Матвієнко [закликала](#) про перемовини під час саміту великої двадцятки в Індонезії.
- Поширювалися антиєвропейські [наративи](#) у відповідь на санкції, зокрема стосовно ринку криптовалют. В цілому [фіксується](#) значна частина антиєвропейських наративів стосовно цинізму Європейської комісії. Реакція на обстріли офіційними особами з боку країн ЄС [оцінювалася](#) офіційними російськими посадовцями (в Криму) як «шевіління вигрібної ями».
- 10 жовтня білоруський президент о. Лукашенко [заявив](#), що Білорусь і РФ починають залучати спільне регіональне угруповання військ. При цьому розповсюджуються меседжі про українську та [польську](#) загрозу суверенітету Білорусі, прохання з боку польського керівництва розгорнути в країні ядерну зброю за допомогою США, йдеться про бойовиків проти білорусі, яких вчать у Литві. Декларується про бажання Мінська [залучити](#) майже 500 тисяч військовозобов'язаних

- В російських соціальних мережах, офіційних ЗМІ схвально оцінено призначення генерала армії сергія суровікіна командувачем угруповання сил у зоні спеціальної військової операції 8 жовтня. *«Войну надо вести по-настоящему или её совсем не вести. Середины тут быть не может»*, вказували в телеграм мережах, в цілому позитивно оцінюючи його сирійський бойовий досвід, закликаючи до «війни до перемоги», проявах «твердої руки». Кадиров і Пригожин [підтримали](#) призначення Суровікіна командувачем військ військової операції.
- Поширюються [наративи](#), які дискредитують українську армію та звинувачують українських військових в обстрілах звільнених міст та вбивстві поранених з-поміж військових ЗСУ.
- Українська сторона звинувачується в постійних обстрілах російських прикордонних з Україною регіонах ([Белгород](#), [Курськ](#))
- В інформаційному просторі російський президент [перекладає](#) прогалини в мобілізації на губернаторів, місцевий рівень та просить розібратися із проблемними випадками. При цьому декларується, що [частина](#) мобілізованих вже є на фронті, говориться про добровольців, наголошується на соціальній допомозі з боку місцевої влади їхнім родинам (виплати, гнучка система кредитів). Незалежні медіа в РФ вказують, що сьогодні від мобілізації майже 700 тисяч росіян [виїхало](#) в інші країни. При чому офіційна влада це заперечує. Керівництво національних республік вказує, що, приміром, [Адигея](#) виповнить всі завдання із мобілізації, відповідні штаби створюють на [Алтаї](#), інших регіонах.